

Evropští velvyslanci pro Tvořivost a Inovace

Manifest

Svět se pohybuje v novém rytmu. Aby mohla Evropa v tomto novém světě zaujmout čelní postavení, je třeba, aby byla více tvořivá a inovativní. Být tvořivý znamená umět si představit něco, co dosud neexistuje, a hledat nová řešení a nové formy. Být inovativní znamená být schopen měnit společnost a ekonomiku. Při navrhování koncepcí jsou myšlenky převáděny na hodnoty a tvořivost je propojena s inovováním.

Aby Evropa dosáhla pokroku, je třeba zvýšit investice – soukromé i veřejné – do znalostí. K moudrému pokroku je zapotřebí respektovat historii a kulturní dědictví. Nové znalosti vycházejí ze znalostí historických a většina inovací je tvořena novými kombinacemi stávajících možností. Kultura respektuje individuální a kolektivní paměť, a proto je důležitá, aby byl v současném prostředí neustálých změn zachován smysl pro směřování.

Tvořivost je základním rozměrem lidské činnosti. Rozvíjí se v prostředí, v němž probíhá dialog mezi kulturami, v prostředí, které je svobodné, otevřené a rozmanité a v němž je nastolena sociální rovnost a rovnost mužů a žen. Vyžaduje respekt a právní ochranu výsledků tvůrčí a intelektuální práce. Tvořivost je jádrem kultury, navrhování koncepcí a inovací, každý má však právo využít vlastní tvůrčí talent. Více než kdy dříve závisí budoucnost Evropy na představitosti a tvořivosti lidí, kteří v ní žijí.

Hospodářská, environmentální a sociální krize nás nutí hledat nové způsoby myšlení a jednání. Tvořivost a inovace mohou společnost posunout blíže k prosperitě, je však nutné, aby společnost přijala odpovědnost za to, jak jsou využívány. V současné době musí být tvořivost a inovace mobilizovány ve prospěch spravedlivé a ekologické společnosti, která je založena na mezikulturním dialogu a ohledu k přírodě a ke zdraví a dobrým životním podmínkám lidí na celém světě.

Aby bylo možné vytvořit více tvořivou a inovativní Evropu, která by byla otevřená ostatním částem světa a v níž by byly respektovány lidské hodnoty, předkládáme následující manifest, který stanoví naše priority a naše doporučení k akci. Je naléhavě nutné provést změnu a zahájit novou iniciativu. Aby bylo možné nalézt východisko ze současné patové situace, musí Evropa a její členské státy věnovat tvořivosti a inovaci plnou pozornost.

Manifest

1. Podporovat tvořivost v rámci **celoživotního učení**, v němž jsou neodlučně spjatý teorie a praxe.
2. Učinit ze **škol a univerzit** místa, kde se studenti i učitelé mohou věnovat tvůrčímu myšlení a učení se praxí.
3. Učinit z **pracovišť** místa vzdělávání.
4. Prosazovat silné, nezávislé a rozmanité **odvětví kultury**, které bude schopno podporovat mezikulturní dialog.
5. Podporovat **vědecký výzkum**, který nám umožní pochopit svět a zlepšit životní podmínky a který bude podněcovat inovace.
6. Podporovat procesy, myšlení a nástroje ve fázi **navrhování koncepcí**, a to s ohledem na potřeby, emoce, ambice a schopnosti uživatelů.
7. Podporovat **inovace v podnikání** přispívající k prosperitě a udržitelnosti.

Zaměření činností

Následující zaměření činností vyžaduje nový postoj k veřejné politice. Evropská komise a vlády jednotlivých států se musí na změně podílet společně se sociálními partnery a hnutími běžných občanů. Aby bylo možné vyrovnat se se současnými ekologickými, sociálními, kulturními, bezpečnostními a demokratickými nedostatky, je třeba sdílet vize a iniciativy, které protínají tradiční oblasti politiky. Důraz na tvořivost a inovace je klíčem k navázání dialogů, které překonají historické politické odlišnosti.

Krok 1: Investovat do znalostí

Aby se zvýšila konkurenceschopnost Evropy, je nutné zavést nové rozpočtové zásady, podle nichž budou za vysokou prioritu považovány investice do lidí a znalostí. V krátkodobém výhledu by měla být nezaměstnaným pracovníkům nabídnuta možnost, aby se zdokonalili ve svých dovednostech. Podniky, odbory a vlády by měly při zdokonalování dovedností pracovníků spolupracovat prostřednictvím financování z veřejných a soukromých zdrojů. Je třeba rozšířit rozsah a ambice evropských strukturálních fondů, je třeba, aby se soustředily na investice do výzkumu a znalostí a aby byly provázány s budováním institucionálních rámců, které podporují vzdělávání v pracovním životě.

Krok 2: Reformovat vzdělávání

V partnerství s učiteli a studenty je třeba reformovat školy a univerzity, aby vzdělávání občany připravovalo na „učící se“ společnost. Je třeba znovu odborně připravit učitele a zapojit rodiče, aby přispěli k systému vzdělávání, který rozvíjí znalosti, dovednosti a postoje nutné pro mezikulturní dialog, kritické myšlení, řešení problémů a tvůrčí projekty. V odvětví vzdělávání je třeba klást silný důraz na navrhování koncepcí na různých úrovních. Je třeba na vzdělávání zacílit celoevropské výzkumné a rozvojové snahy, aby se zvýšila kvalita a tvořivost na všech úrovních.

Krok 3: Ocenit iniciativu

Lidé, kteří zahajují nové iniciativy v podnicích, ve veřejném sektoru a v občanské společnosti, by měli být oceněni. Sociální politiky mohou přispět k inovacím tím, že převezmou část rizik, jimž čelí občané podílející se na změně. Měli by být oceněni umělci, návrháři, vědci a podnikatelé, kteří ke změně přispívají novými myšlenkami. Ocenění za vynikající výsledky by měla být spojena s právní ochranou práv duševního vlastnictví a měla by být nastolena rovnováha mezi udělováním spravedlivých ocenění a podporou sdílení znalostí.

Krok 4: Podporovat kulturu

Prostřednictvím vnitrostátních a evropských programů a mechanismů by mělo být podporováno budování kapacit v odvětví kultury, aby byla zachována kulturní rozmanitost, nezávislost a mezikulturní dialog. Rozvojem nových vazeb mezi uměním, filozofií, vědou a podnikáním by měla být podporována tvůrčí odvětví. Zvyšováním kvality obsahu by měl být podporován rozvoj a využívání nových sdělovacích prostředků. Aby bylo možné financovat svobodné, rozmanité, nezávislé a vysoce kvalitní digitální sdělovací prostředky, je třeba vyvinout nové ekonomické modely.

Krok 5: Podporovat inovace

Je třeba vymezit ambicióznější inovační politiku se širšími základy. Větší investice do vědy, technologie a navrhování by měly být spojeny se snahou o zvýšení poptávky po znalostech. Firmy by měly být podněcovány k tomu, aby kombinovaly vědecké znalosti se znalostmi, které vycházejí ze zkušeností. Měly by cítit podporu ve věci zvyšování rozmanitosti zaměstnanců, pokud jde o jejich pohlaví, vzdělání a národnost. Ve vzdělávání inženýrů, vedoucích pracovníků a návrhářů by se mělo slučovat teoretické vzdělávání s praktickými zkušenostmi. Inovační politika, politika trhu práce a vzdělávací politika by měly usilovat o to, aby uživatele a zaměstnance přiměly k účasti v procesech změn. Rozvoj a provádění rozsáhlých strategií inovační politiky musí být jedním z hlavních cílů vedoucích politických osobností.

Krok 6: Myslet globálně

Evropa by měla zaujmout čelní světové postavení ve vědě, kultuře a konkurenceschopnosti. Je třeba, aby se spolupráce v oblasti vědy, technologie, vzdělávání, navrhování a kultury v rámci Evropy více otevřela ostatním částem světa. Konkurenceschopná Evropa by měla rozvíjet hospodářskou spolupráci jak se silnými nově vznikajícími ekonomikami, tak s chudými zeměmi, které nejvíce potřebují podporu. Podpora inovací v chudých zemích je morální povinností a snižuje tlak přistěhovalectví. Evropa by měla přispět k tomu, aby byla na globální úrovni stanovena spravedlivá pravidla ochrany a sdílení znalostí.

Krok 7: Učinit ekonomiku více ekologickou

Evropa musí zmobilizovat tvořivost a inovace, aby byla méně závislá na uhlíku. Klíčovou složkou jsou ekologické inovace a vymezení „nové technologicko-ekonomické trajektorie“, která začíná u řešení problémů na konci výrobního procesu, pokračuje přes čisté technologie a končí u systémových inovací, které radikálně změní výrobu, distribuci a spotřebu. Investice je třeba kombinovat s novými institucemi, novou právní úpravou a novými zvyky. Tvořivost je hlavním nástrojem umožňujícím nalézat řešení, která slučují udržitelnost s prosperitou.

Níže vyjmenované přední osobnosti souhlasily s tím, že budou velvyslanci pro Evropský rok tvořivosti a inovací 2009. Řada z nich se během tohoto roku několikrát sešla a vypracovala tento manifest pro tvořivější a více inovativní Evropu.

Ferran Adrià Acosta

tvůrčí šéfkuchař

Esko Tapani Aho

výkonný viceprezident, Nokia

Karlheinz Brandenburg

profesor, výzkumný pracovník v oblasti informačních a komunikačních technologií

Jean-Philippe Courtois

prezident, Microsoft International

Edward de Bono

spisovatel a mezinárodní mluvčí zabývající se tvořivostí a nekonvenčním myšlením

Anne Teresa de Keersmaeker

taneční choreografka

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ján Ďurovčík

taneční choreograf

Richard Florida

spisovatel, profesor, ekonom

Jack Martin Händler

dirigent

Antonín Holý

profesor, chemik

Remment Lucas Koolhaas

profesor, architekt, urbanista

Damini Kumar

návrhářka a vynálezkyňe

Dominique Langevin

profesorka, fyzička

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Rita Levi-Montalcini

laureátka Nobelovy ceny, profesorka, neuroložka

Áron Losonczy

architekt a vynálezce

Bengt-Åke Lundvall

profesor, výzkumný pracovník v oblasti inovací

Javier Mariscal

návrhář

Radu Mihăileanu

filmový režisér

Leonel Moura

konceptuální umělec

Blanka Říhová

profesorka, mikrobioložka

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ken Robinson

profesor, autor textů o tvořivosti a inovacích

Ernő Rubik

profesor, architekt, návrhář

Jordi Savall i Bernadet

hudebník, profesor

Erik Spiekermann

profesor, typografický návrhář

Philippe Starck

tvůrce, umělecký ředitel, návrhář

Christine van Broeckhoven

profesorka, molekulární neuroložka

Harriet Wallberg-Henriksson

profesorka, prezidentka, Karolinska Institutet

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

